

Sayı: 21279
Tarih: 13.09.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan ağır hasta mahpuslar, Zeki Bayhan, Ramazan Çelik ve Yücel Kızmaz, yaşadıkları hak ihlallerine karşı 28 Ağustos 2022 tarihinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevine başlamışlardır. 5 Eylül 2022 tarihinde, açlık grevine Behram Sağdıki, Mehmet Faruk Araz ve hasta mahpus İbrahim Tikan'ın da katılmışlardır. Mahpusların, süresiz- dönüşümsüz açlık girmelerine neden olan cezaevindeki hak ihlallerini şunlardır;

- Haftalık 10 saat spor ve sohbet hakkı olmasına rağmen 2'şer saat kullandırılmaktadır.
- Gardiyanlar, belirsiz saatlerde arama adı altında gece koğuşlara girip, bütün eşyaları dağıtmaktadır.
- Telefon görüşmeleri normalde 10 dakika iken bazen 2 dakika sonra kesilmektedir.
- Aynı davadan tutulan tutuklu ve hükümlülerin güvenlik açısından aynı koridorda olması gerekirken -ki bu daha önce de böyleydi- farklı suç gruplarının olduğu koridor ve bloklarda kalmaktadırlar. İdarenin tamamıyla bu keyfi uygulaması yüzünden arkadaşlarıyla sosyal etkinliklere katılamamaktadırlar. Ayrıca, bu durum mahpuslar açısından ciddi bir güvenlik sorununa yol açmaktadır.
- En temel insani ihtiyaçları karşılanmamaktadır. Eski, kirli ve kullanılmayacak durumda olan yatak, nevresim takımı verilmektedir.
- Yemekler hem çok az verilmekte hem de kalorisi çok düşüktür. Yeterli proteini alamamaktadırlar.
- Temizlik malzemesi verilmemektedir.
- İnsan onuruna aykırı çıplak aramanın cezaevi girişlerinde dayatıldığı iddia edilmektedir.
- Cezaevi revirinin dış hastaneye yaptığı sevkler ya çok geç yapılmakta ya da hiç yapılmamaktadır.
- Havalandırmanın üst kısımları tellerle kapatılmıştır.

- Ziyaretlerdeki aramalarında ailelere engeller çıkartılmaktadır.
- Kitaplarda kısıtlamalar bulunmaktadır.
- İnfazlar yakılmaktadır.

Mahpusların yaşadıkları hak ihlallerine karşı bir protesto ve hak arama yöntemi olarak açlık grevine başvurmak zorunda kalmaları, kamuoyunu derinden yaralamaktadır. Herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı olduğu, kimseye işkence, eziyet yapılamayacağı ve insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamayacağı Anayasa ile belirlenmiştir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 3. Maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 2. Madde yaşam hakkının en temel haklarından birisi olduğunu vurgulamıştır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yasalar, Devlete mahpusların başta yaşam hakkı olmak üzere yasal haklarını koruma yükümlülüğü vermiştir. Açlık grevi nedeniyle can kayıplarının yaşanmaması için İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan mahpusların mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla acil, etkin çözüm üretilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kalmakta olan mahpusları süresiz-dönüşümsüz açlık grevine girmek mecburiyetinde bırakan hak gasplarının tespitine ve çözümüne yönelik Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 2- Açlık grevinde olan mahpusların sağlık hakkına erişimi nasıl sağlanmaktadır? Sağlık durumları takip edilmekte midir? Mahpusların su, şeker, tuz ve hayati önem taşıyan B1 vitamini içeren B vitamin kompleksi ilaç talepleri karşılanmakta mıdır?
- 3- Keyfi uygulamalarıyla hak gasplarına neden olan cezaevi görevlileri hakkında soruşturma açılacak mıdır?
- 4- İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda, İdare Gözlem Kararları ile kaç mahpusun salıverilme hakkı engellenmiştir?
- 5- Bakanlığınız verilerine göre son bir ayda kaç mahpus hak arama yöntemi olarak açlık grevine başlamıştır?